

Umsögn um íslenska alþjóðlega skipaskrá.

Félag skipstjórnarmanna og VM félag vélstjóra og málmæknimanna eru tilbúin að samþykkja framkomið frumvarp um íslenska alþjóðlega skipaskrá að teknu tilliti til eftirfarandi athugasemda.

Eins og fram kemur í greinargerð með frumvarpinu fara árlega kaupskip meira en 1000 ferðir til Íslands með vörur og eldsneyti. Fæst þessara skipa eru í eigu íslensku skipafélaganna. Önnur eru leiguskip og að auki eru skip sem sigla til landsins sem ekki eru í samstarfi við skipafélögin. Við Íslendingar eru háðir flutningum á sjó því um 99% af vöruflutningum til og frá landinu eru flutt sjóleiðis. Það má því spyrja sig hvers vegna sú staða er uppi að ekkert millilandaskip hefur siglt undir íslenskum fána síðan 2004.

Ætlum við hafa fyrirkomulagið með þessum hætti eða viljum við vinna að því í sameiningu að skipin okkar verði færð heim og skráð hér á landi? Er eitthvað sem tryggir farmönnunum okkar öruggt skipspláss á íslenskum skipum sem sigla undir erlendum fána? eru meiri líkur á að sjómenn okkar missi vinnuna við það eitt að skipin verði færð undir íslenskan fána? eru flutningar á nauðsynlegum aðföngum s.s. matvælum, eldsneyti og öðrum vörum jafn öruggir hvort sem skipin okkar sigla undir erlendum eða íslenskum fána? Er jafnlílegt að menntun skipstjórnar- og vélstjórnarmanna standi í stað eða jafnvel aukist þrátt fyrir að skipin okkar sigli undir erlendum fána eða að farmönnum almennt fækki ekki, jafnvel fjölgi? Svar við þessum spurningum er nei. Það hefur meiri kosti en minni, að okkar mati, að setja á stofn íslenska alþjóðlega skipaskrá, það hefur verið skoðun skipstjórnarmanna undanfarin 30 ár eða svo og ekkert nýtt hefur komið fram sem breytir þeirri skoðun. Eins og margoft hefur komið fram áður er það einkennilegt að fullvalda eyríki norður í dumbshafi, sem stólar nánast alfarið á aðföng til landsins sjóleiðina, skuli ekki hafa haft döngun í sér í tvo áratugi til að koma með skipin sín heim og skrá þau hér á landi.

Ekkert er fullkomið í heimi hér, ekki heldur alþjóðlegar skipaskrár nágrannalandsanna, en kostirnir eru augljóslega fleiri en gallarnir og ef við horfum til Noregs, þá var sú skipaskrá sett á fót fyrir 34 árum og stendur traustum fótum enn í dag með um 600 skip skráð.

Skip sem sigla undir norska ríkisfánanum NOR eru aðallega fiskiskip, ferjur, minni flutningaskip sem sigla mestmegnis innanlands, varðskip, rannsóknarskip og þ.h.

Í síðustu umsögn okkar varðandi skipaskrána og hvað vinnst með innleiðingu hennar voru eftirfarandi atriði nefnd en bætt hefur verið hér í og breytt örlítið:

1. Vætanlega aukin störf á sjó fyrir íslenska farmenn og aukin aðsókn í skipstjórnar- og vélstjórnar nám.
2. Félagin binda vonir sínar við að með tilkomu skipaskrárinnar fjölgi skipum með íslenskum áhöfnum í framtíðinni. Það er raunhæfur möguleiki kjósi skipafélögin að fjárfesta í fleiri skipum. Íslenskir farmenn þekkja vel allar aðstæður hér við land, halda vel áætlanir, fara vel með skip og farm og svo mætti lengi telja. Þetta vita skipafélögin og þess vegna hafa þau kosið að hafa íslenska farmenn á skipum sínum þrátt fyrir að þau sigli undir erlendum fána. Þeim er í lófa lagið að segja öllum upp í dag ef svo ber undir. Færeyska skipaskráin tryggir okkar mönnum ekki störf í framtíðinni.

3. Þrátt fyrir að farmenn okkar séu jafnvel settir og aðrir hvað atvinnuleysisbætur, fæðingarorlof og möguleika á húsnæðislánum varðar, þá sitja þeir ekki við sama borð og almenningur. Ýmis flækjustig hafa tafið afgreiðslu við greiðslumat húsnæðislána því samkvæmt skattaskýrslu vinna farmenn hjá Færeyskum fyrirtækjum og borga ekki skatta til Íslands en þau mál hafa verið leyst í samvinnu við skipafélagin en eigi að síður valdið óþægindum og töfum.
4. Afleidd störf verða til og óbeinar tekjur vegna ýmiskonar hliðarstarfsemi sem tengjast skipaskránni.
5. Einhverjar skatttekjur og skráningargjöld.
6. Ýmis störf í landi við skipaskrána, t.d. sérfræðistörf og þjónustustörf, auk smærri fyrirtækja sem koma til með að selja þjónustu og vörur.
7. Búast má við að erlendar útgerðir skoði möguleika á að skrá skip sín á íslenska alþjóðlega skipaskrá. Kaupskipaútgerðir fylgjast vel með hagstæðum skipaskrám og íslensku skipafélagin hafa áhuga á að skrá kaupskip sín hér svo framarlega sem skipaskráin verði samkeppnisfær.
8. Áhafnir skipa sem skráð eru í skipaskrána verða starfsmenn íslenskra fyrirtækja. Áhafnirnar og skipafélagin greiða því skatta og skyldur hingað til lands en ekki til útlanda eins og verið hefur.
9. Meiri líkur en minni eru á að þekking og kunnátta á siglingum haldist innanlands með styrkri skipstjórnar og vélstjórnarmenntun því þekkingin kemur ekki til okkar áreynslulaust, við þurfum að viðhalda henni og það væri slæmt að missa hana úr landi.
10. Það er ekki að ástæðulausu að nágrannaþjóðir okkar í Skandinavíu og mörg önnur lönd í Evrópu fóru þessa leið á sínum tíma til að halda skipum sínum heima.

Félögin leggja til að löginn verði endurskoðuð og uppfærð að einu ári liðnu til samræmis við löginn um Norsku alþjóðlegu skipaskrána NIS.

Í 2.grein frumvarpsdraganna kemur fram að lög þessi gangi framar öðrum íslenskum lögum. Við gerum athugasemd við þetta orðalag og teljum að ef löginn stangist á við önnur lög, þá eigi að skilgreina þau nánar.

Í 6.grein frumvarpsdraganna þarf að kveða fastar á um að skipum á IIS sé ekki heimilt að stunda siglingar á milli hafna á Íslandi (Strandsiglingar), hvorki með farm né farþega, samanber til dæmis NIS skipaskrá.

Varðandi reglugerðir skv. 15.grein, leggja félögin til að horft verði til 6. greinar laga um Norsku skipaskrána NIS (sjá [hér](#)) sem er ákvæði um að útgerðir skuli gera kjarasamning við stéttafélög í þeim löndum sem launþegar koma frá (eiga lögheimili í). Kjarasamingar þessir eru gerðir með milligöngu stéttarfélaga í Noregi sem stéttarfélög á Íslandi gætu haft til hliðsjónar.

Félögin leggja áherslu á að þær breytingar sem kunna að verða gerðar til hagsbóta fyrir áhafnir skipa á Norsku skipaskránni NIS verði einnig teknar upp á íslensku alþjóðlegu skipaskránni IIS.

Félögin vilja stuðla að því með íslenskum stjórnvöldum og hagsmunaaðilum að til verði íslensk alþjóðleg skipaskrá með framtíðar hagsmunum íslenskrar farmannastéttar að leiðarljósi. Félagin treysta því að með tilkomu IIS muni íslenskum farmönnum fjölga.

Að lokum leggja félögin mikla áherslu á að vandað verði til verka við innleiðingu skipaskrárinnar og að ráðið verði til starfsmanna fólks með þekkingu, reynslu og ríka þjónustulund. Orðspor skipaskráa er fljótt að spyrjast út í þessum bransa og því má setja spurningamerki við hvort stofna ætti sjálfstæða sérdeild innan eða jafnvel utan Samgöngustofu.